

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2013 m. gegužės 8 d.¹

Byla C-195/12

Industrie du bois de Vielsalm & Cie (IBV) SA
prieš
Région wallonne
(Cour constitutionnelle (Belgija) pateiktas prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Aplinka — Energetikos politika — Finansinės paramos sistemos termofikacijos įrenginiams —
Nevienodas medienos ir kito biomasės kuro vertinimas“

1. Teisingumo Teismui pirmą kartą tenka aiškinti 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje, ir iš dalies keičiančią Direktyvą 92/42/EEB².
2. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Industrie du bois de Vielsalm & Cie (IBV) SA*³ ir *Région wallonne* (Valonijos regionas).
3. IBV pagrindinė vykdoma veikla yra medienos plovimas, o iš šios veiklos gautas medienos atliekas ji naudoja tam, kad užtikrintų energijos sau tiekimą eksploatuodama savo termofikacijos (vienalaikė gamyba, kai to paties proceso metu gaminama šiluminė energija bei elektros ir (arba) mechaninė energija) įrenginį. Belgijos Karalystė, įgyvendindama Direktyvą 2004/8, pasirinko žaliųjų sertifikatų mechanizmą kaip paramos sistemą termofikacijai. Šie sertifikatai išduodami „žaliosios“ elektros energijos gamintojams pagal skyrimo taisyklės.
4. Šioje byloje Valonijos regionas atsisakė suteikti IBV papildomą dvigubų žaliųjų sertifikatų paramą, kurią jis skiria tik tam tikriems įrenginiams, nes ji neatitiko sąlygų, reikalingų tokiai paramai gauti, be kita ko, kiek tai susiję su šio ginčo dalyku, dėl to, kad minėta parama teikiama tik įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta ne iš medienos ir jos atliekų.
5. Tokiomis aplinkybėmis *Cour constitutionnelle* (Belgija) pateikė Teisingumo Teismui du prejudicinius klausimus. Jis iš esmės klausia, ar Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, susijęs su paramos sistemomis, prireikus kartu su Direktyvos 2001/77/EB⁴ 2 ir 4 straipsniais bei Direktyvos 2009/28/EB⁵ 22 straipsniu turi būti aiškinamas visų pirma atsižvelgiant į bendrąją lygybės principą, ESS 6 straipsnį ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 20 bei 21 straipsnius, taip, kad, viena vertus,

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — OL L 52, p. 50; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 12 sk., 3 t., p. 3.

3 — Toliau – IBV.

4 — 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl elektros, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, skatinimo elektros energijos vidaus rinkoje (OL L 283, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 12 sk., 2 t., p. 121).

5 — 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, p. 16).

jis taikomas tik didelio naudingumo termofikacijos įrenginiams ir, kita vertus, kad juo draudžiama ar nedraudžiama tokia regioninė paramos priemonė, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos ir (arba) jos atliekų. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausia Teisingumo Teismo, ar atsakymas į šį antrąjį klausimą skirtųsi atsižvelgiant į tai, ar įrenginyje naudojama tik mediena arba, atvirkščiai, tik jos atliekos.

6. Šioje išvadoje teigsiu, kad Direktyvos 2004/8 7 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis taikomas visiems, o ne tik didelio naudingumo, termofikacijos įrenginiams. Toliau nurodysiu, kodėl, mano nuomone, atsižvelgiant į vienodo vertinimo principą, šiuo straipsniu nedraudžiama regioninė paramos priemonė, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos, su sąlyga, kad nacionalinis teismas, remdamasis turima informacija, patikrins, ar ši priemonė yra tinkama medienos išteklių išsaugojimo ir medienos pramonės sektoriaus apsaugos tikslui pasiekti. Tačiau išdėstysiu priežastis, dėl kurių, mano nuomone, minėtu straipsniu draudžiama tokia priemonė dėl įrenginių, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų.

I – Teisinis pagrindas

A – Sąjungos teisė

1. Direktyva 2004/8

7. Direktyvos 2004/8 24–26, 31 ir 32 konstatuojamosios dalys išdėstytos taip:

„(24) Valstybės parama turi atitikti Bendrijos rekomendacijų dėl valstybės paramos aplinkos apsaugai ^[6] nuostatas <...>

(25) Valstybės paramos programos, skirtos skatinti termofikaciją, pagrindinį dėmesį turėtų skirti termofikacijos rėmimui, atsižvelgiant į ekonomiškai pagrindžiamą šildymo ir šaldymo paklausą.

(26) Nacionaliniu lygiu valstybės narės naudoja skirtingus termofikacijos rėmimo mechanizmus, įskaitant <...> žaliuosius pažymėjimus <...>

<...>

(31) Termofikacijos bendras naudingumas ir tvarumas priklauso nuo daugelio veiksnių, tokių kaip naudojama technologija, kuro rūšys, apkrovos kreivės, įrenginio dydis, taip pat nuo šilumos savybių. <...>

(32) Laikantis [ESS] 5 straipsnyje nustatytų subsidiarumo ir proporcingumo principų, termofikacijos skatinimo pagrindus vidaus energetikos rinkoje sukuriančius bendruosius principus reikia nustatyti Bendrijos lygiu, o detalus įgyvendinimo klausimus reikia palikti valstybėms narėms, taip sudarant [galimybę] kiekvienai valstybei narei pasirinkti režimą, kuris geriausiai atitinka konkrečią valstybės narės situaciją. Šia direktyva neviršijama to, kas būtina minėtiems tikslams pasiekti.“

8. Direktyvos 2004/8 1 straipsnyje numatyta:

„Šios direktyvos tikslas yra padidinti energijos naudingumą ir pagerinti tiekimo saugumą, sukuriant pagrindą skatinti ir plėtoti šilumos ir elektros energijos didelio naudingumo termofikaciją, pagrįstą naudingosios šilumos paklausa ir pirminės energijos taupymu energetikos vidaus rinkoje, atsižvelgiant į konkrečias nacionalines aplinkybes, ypač susijusias su klimato ir ekonominėmis sąlygomis.“

9. Šios direktyvos 2 straipsnyje nurodyta, kad ji taikoma termofikacijai, kaip ši apibrėžta šios direktyvos 3 straipsnyje, ir jos I priede išvardytoms termofikacijos technologijoms.

10. Direktyvos 2004/8 3 straipsnyje termofikacija apibrėžta kaip vienalaikė gamyba, kai to paties proceso metu gaminama šiluminė energija bei elektros ir (arba) mechaninė energija, o didelio naudingumo termofikacija – kaip termofikacija, atitinkanti šios direktyvos III priede nurodytus kriterijus. Šiame straipsnyje patikslinta, kad taip pat taikomos direktyvose 2003/54/EB⁷ ir 2001/77 pateiktos apibrėžtys.

11. Direktyvos 2004/8 III priede „Termofikacijos proceso naudingumo nustatymo metodika“ didelio naudingumo termofikacija apibrėžta taip, kad turi atitikti šiuos reikalavimus:

- <...> termofikacijos įrenginių termofikacijos gamybos metu sutaupyta pirminės energijos kiekis turi sudaryti bent 10 %, palyginus su šilumos ir elektros energijos atskirosios gamybos atskaitinėmis vertėmis,
- pirminę energiją taupančių mažų ir mikrotermofikacijos įrenginių gamybą galima pripažinti didelio naudingumo termofikacija.

12. Minėtos direktyvos 7 straipsnis „Paramos programos“ išdėstytas taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad termofikacijai (esamiems ir būsimiems įrenginiams) teikiama parama būtų pagrįsta naudingosios šilumos paklausa ir sutaupytu pirminės energijos kiekiu, atsižvelgiant į esamas galimybes mažinti energijos paklausą kitomis ekonomiškai įmanomomis ar aplinkai palankiomis priemonėmis, tokiomis kaip kitos energijos naudingumą didinančios priemonės.

2. Nepažeidžiant [SESV 107] ir [SESV 108] straipsnių, Komisija įvertina, kaip taikomi valstybių narių naudojami paramos mechanizmai, pagal kuriuos termofikacijos gamintojas, remiantis valstybinių institucijų nustatytais taisyklėmis, gauna tiesioginę ar netiesioginę paramą, kurios poveikis gali varžyti prekybą.

Komisija nagrinėja, ar šie mechanizmai prisideda prie [SESV 11] straipsnyje ir [SESV 191] straipsnio 1 dalyje iškeltų tikslų įgyvendinimo.

3. 11 straipsnyje minėtoje ataskaitoje Komisija pateikia gerai dokumentuotą analizę, apžvelgiančią šio straipsnio 2 dalyje nurodytų įvairių paramos mechanizmų taikymo ir koegzistencijos patirtį. Ataskaitoje įvertinama šių paramos sistemų sėkmė, įskaitant sąnaudų efektyvumo požiūriu, skatinant didelio naudingumo termofikacijos naudojimą, atitinkantį 6 straipsnyje minėtą nacionalinį potencialą. Ataskaitose taip pat įvertinama apimtis, kuria paramos programos prisidėjo, kuriant stabilias sąlygas investicijoms į termofikaciją.“

7 — 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 96/92/EB (OL L 176, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 12 sk., 2 t., p. 211.).

2. Direktyva 2001/77

13. Direktyvos 2001/77 2 straipsnyje nurodyta:

„Šioje direktyvoje taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

- a) „atsinaujinantys energijos šaltiniai“ – tai atsinaujinantys neiškastinės (vėjo, saulės, geoterminės, bangų, potvynio, vandens, biologinės masės, sąvartyno dujų, nuotekų valyklų dujų ir biologinių dujų) energijos šaltiniai;
- b) „biologinė masė“ – biologiškai skaidi produktų, atliekų ir žemės ūkio (įskaitant augalines ir gyvulines medžiagas), miškininkystės ir su ja susijusių pramonės šakų atliekų dalis, taip pat biologiškai skaidi pramonės ir municipalinių atliekų dalis;

<...>“

14. Šios direktyvos 4 straipsnyje „Rėmimo schemos“ numatyta:

„1. Nepažeisdama [SESV 107] ir [SESV 108] straipsnių, Komisija įvertina, kaip taikomi valstybėse narėse naudojami mechanizmai, pagal kuriuos elektros gamintojas, remdamasis valdžios institucijų išleistais teisės aktais, gauna tiesioginę ar netiesioginę paramą, ir kurie galėtų turėti poveikio varžant verslą, remiantis tuo, kad jie padeda siekti [SESV 11] ir [SESV 191] straipsniuose nustatytų tikslų.

2. Komisija ne vėliau kaip iki 2005 m. spalio 27 d. pateikia dokumentais pagrįstą pranešimą apie patirtį, įgytą taikant ir derinant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus įvairius mechanizmus. Pranešime įvertinama šio straipsnio 1 dalyje minėtų paramos sistemų sėkmė, įskaitant ekonominį efektyvumą, skatinant elektros, pagamintos iš atsinaujinančiosios energijos šaltinių, vartojimą laikantis 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų nacionalinių orientacinių rodiklių. Prireikus kartu su pranešimu pateikiamas pasiūlymas dėl Bendrijos paramos schemų elektrai, pagamintai iš atsinaujinančiosios energijos šaltinių, sistemos.

Kiekvienas pasiūlymas dėl kokios nors sistemos turėtų:

- a) padėti pasiekti nacionalinius orientacinius rodiklius;
- b) atitikti vidaus elektros rinkos principus;
- c) atsižvelgti į įvairių atsinaujinančiosios energijos šaltinių ypatybes bei įvairias technologijas ir geografinius skirtumus;
- d) skatinti atsinaujinančiosios energijos šaltinių naudojimą efektyviu būdu bei būti paprastas ir tuo pat metu kuo efektyvesniu, ypač sąnaudų požiūriu;
- e) numatyti pakankamus bent septynerių metų pereinamuosius laikotarpius nacionalinėms rėmimo sistemoms ir palaikyti investuotojų pasitikėjimą.“

3. Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairės

15. Dėl valstybės pagalbos Direktyvos 2004/8 24 konstatuojamojoje dalyje daroma nuoroda į Bendrijos rekomendacijas dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, kurias nuo 2008 m. balandžio 2 d. pakeitė Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai Bendrijos gairės⁸.

⁸ — OL C 82, p. 1, toliau – gairės.

16. Gairių 112 punkte numatyta:

„Aplinkos apsaugai skirta investicinė pagalba ir pagalba bendros šilumos ir elektros energijos gamybos [termofikacijos] veiklai bus laikomos suderinamos su bendrąja rinka, kaip apibrėžta [SESV 107] straipsnio 3 dalies c punkte, jeigu bendros šilumos ir elektros energijos gamybos [termofikacijos] vienetė vykdoma 70 punkto 11 papunktyje apibrėžta labai veiksminga bendra šilumos ir elektros energijos gamyba [termofikacija] <...>“

17. Šių gairių 70 punkto 11 papunktyje apibrėžta labai veiksminga bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (termofikacija), t. y. „bendra šilumos ir elektros energijos gamyba [termofikacija], atitinkanti Direktyvos 2004/8<...> III priede nustatytus kriterijus ir suderintąsias naudingumo atskaitines vertes, nustatytas 2006 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendime 2007/74/EB, nustatančiame atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos suderintąsias naudingumo atskaitines vertes taikant <...> direktyvą 2004/8 <...> [9]“.

B – Valonijos regiono teisė

18. 2001 m. balandžio 12 d. *Parlement régional wallon* (Valonijos regiono parlamentas) dekretu dėl regiono elektros rinkos organizavimo¹⁰ su pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 4 d. *Parlement régional wallon* dekretu¹¹, iš dalies perkeltos direktyvos 2001/77, 2003/54 ir 2004/8.

19. 2001 m. dekreto 37 straipsnyje nurodyta, kad „siekdama skatinti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir (arba) iš didelio naudingumo termofikacijos plėtrą Vyriausybė nustato žaliųjų sertifikatų sistemą“.

20. Šio paramos mechanizmo valdymas pavestas *Commission wallonne pour l'Énergie (CWaPE)* (Valonijos energijos komisija) (toliau – *CWaPE*). Praktiškai sistema yra tokia. *Gouvernement wallon* (Valonijos vyriausybė) kiekvieniems metams nustato taikytiną žaliųjų sertifikatų kvotą. Elektros energijos tiekėjai ir tinklų operatoriai kas ketvirtį grąžina *CWaPE* sertifikatus, antraip taikoma bauda (100 eurų už trūkstamą sertifikatą). *CWaPE* kas ketvirtį kiekvienam „žaliosios“ elektros energijos gamintojui išduoda minėtus sertifikatus proporcingai pagamintos grynosios elektros energijos kiekiui ir atsižvelgdama, pirma, į numatytas papildomas sektoriaus gamybos sąnaudas ir, antra, į nustatytą termofikacijos įrenginio aplinkosauginį veiksmingumą (neišmestą anglies dioksidą), palyginti su įprasta referencine gamyba. Vėliau gamintojai parduoda žaliuosius sertifikatus tiekėjams arba tinklų operatoriams, kad jie galėtų įvykdyti su kvota susijusius įsipareigojimus.

21. 2001 m. dekreto 38 straipsnyje nurodyta:

„1. Gavusi *CWaPE* nuomonę, Vyriausybė apibrėžia žaliųjų sertifikatų, skiriamų už Valonijos regione pagamintą „žaliąją“ elektros energiją, skyrimo sąlygas ir nustato šių sertifikatų išdavimo taisykles bei procedūrą laikydamasi toliau išdėstytų nuostatų.

2. Žalioji sertifikatas skiriamas už pagamintų kWh skaičių, atitinkantį 1 MWh, padalytą iš neišmesto anglies dioksido koeficiento.

9 — OL L 32, 2007, p. 183.

10 — *Moniteur belge*, 2001 m. gegužės 1 d., p. 14118.

11 — *Moniteur belge*, 2007 m. spalio 26 d., p. 55517, toliau – 2001 m. dekretas.

Neišmesto anglies dioksido koeficientas nustatomas padalijant numatyto sektoriaus neišmesto anglies dioksido kiekį iš anglies dioksido, išmesto įprastos elektros energijos sektoriaus, kurio išmetamų teršalų kiekį kasmet apskaičiuoja ir skelbia *CWaPE*, kiekio. Šis neišmesto anglies dioksido koeficientas negali būti didesnis negu 1 dėl energijos, pagamintos įrenginyje, kurio galia viršija 5 MW. Neviršijus šios ribos, jis negali būti didesnis negu 2.

3. Tačiau kai įrenginyje, kuriame daugiausia naudojama biomasė, išskyrus medieną, gaunama iš gamybos įrenginio vietoje vykdomos pramonės veiklos, įdiegiama ypač inovacinė technologija siekiant tvarios plėtos, Vyriausybė, gavusi *CWaPE* nuomonę dėl ypač inovacinio naudojamos technologijos pobūdžio, gali nuspręsti, kad neišmesto anglies dioksido koeficientas negali būti didesnis negu 2 dėl visos įrenginyje pagamintos energijos, kurią sudaro toje pačioje gamybos vietoje pasiekiamų galių suma, neviršijant 20 MW.

<...>“

22. 2008 m. liepos 17 d. *Parlement régional wallon* dekretu, kuriuo keičiamas 2001 m. dekretas dėl regiono elektros rinkos organizavimo¹², 57 straipsnyje nurodyta, kad „[2001 m. dekretu] 38 straipsnio 3 dalis aiškinama taip, kad pagal šiame dekretu įtvirtintą sistemą numatytos lengvatos netaikymas įrenginiams, kuriuose naudojama mediena, apima įrenginius, kuriuose naudojama bet kokia lignoceliuliozės medžiaga, gauta iš medžio, bet kokio lapuočio ir bet kokio sakingo medžio be išimties (įskaitant trumpos ir labai trumpos rotacijos želdinius), prieš ir (arba) po bet kokio perdirbimo“.

II – Pagrindinė byla

23. 2008 m. birželio 23 d. IBV pateikė prašymą išduoti dvigubus žaliuosius sertifikatus jos įrenginiui pagal 2001 m. dekretu 38 straipsnio 3 dalį, pagal kurią, primenu, papildoma šių dvigubų žaliųjų sertifikatų parama teikiama tik įrenginiams, atitinkantiems tris sąlygas, t. y. tokiuose įrenginiuose turi būti daugiausia naudojama biomasė, išskyrus medieną ir jos atliekas, jie turi atitikti tvarios plėtos principus ir būti ypač inovacinio pobūdžio.

24. 2009 m. birželio 18 d. nutarimu *gouvernement wallon* nusprendė, kad IBV neatitiko nė vienos iš trijų sąlygų, kurias būtina tenkinti siekiant gauti tokią paramą.

25. *Conseil d'État* (Valstybės Taryba), kuriai IBV pateikė ieškinį dėl šio nutarimo panaikinimo, nusprendė, kad ši bendrovė tenkina dvi paskutines sąlygas. Kilus abejonių dėl paramos mechanizmo atitikties Konstitucijai, kiek tai susiję su pirmąja sąlyga, ji nusprendė pateikti *Cour constitutionnelle* (Konstitucinis Teismas) tokį klausimą:

„Ar 2001 m. <...> dekretu <...> 38 straipsnio 3 dalimi, kurioje įtvirtinamas nevienodas požiūris į įrenginius, kuriuose daugiausia naudojama biomasė, pažeidžiami Konstitucijos 10 ir 11 straipsniai, nes pagal ją į dvigubų žaliųjų sertifikatų paramos mechanizmą neįtraukti termofikacijos įrenginiai, kuriuose naudojama medienos arba jos atliekų biomasė, nors į šį mechanizmą įtraukti termofikacijos įrenginiai, kuriuose naudojama visų kitų rūšių atliekų biomasė?“

12 — *Moniteur belge*, 2008 m. rugpjūčio 7 d., p. 41321.

III – Prejudiciniai klausimai

26. Gavęs *Conseil d'État* jam pateiktą klausimą, *Cour constitutionnelle* prieš sprendamas klausimą iš esmės savo ruožtu pateikė Teisingumo Teismui tokius klausimus:

- „1. Ar <...> direktyvos 2004/8<...> 7 straipsnis prireikus kartu su <...> direktyvos 2001/77<...> 2 ir 4 straipsniais bei su <...> direktyvos 2009/28<...> 22 straipsniu turi būti aiškinamas atsižvelgiant į bendrąjį lygybės principą, [ESS] 6 straipsnį ir [Chartijos] 20 ir 21 straipsnius, taip, kad:
- a) jis taikomas tik didelio naudingumo termofikacijos, kaip ji suprantama pagal direktyvos [2004/8] III priedą, įrenginiams;
 - b) juo nustatoma, leidžiama ar draudžiama, kad paramos priemonė, kaip numatytoji [2001 m. dekreto] 38 straipsnio 3 dalyje, būtų taikoma visiems termofikacijos įrenginiams, kuriuose daugiausia naudojama biomasė ir kurie atitinka šiame straipsnyje įtvirtintus reikalavimus, išskyrus termofikacijos įrenginius, kuriuose daugiausia naudojama mediena ar medienos atliekos?
2. Ar atsakymas būtų kitoks, jei termofikacijos įrenginyje daugiausia būtų naudojama tik mediena arba, atvirkščiai, tik jos atliekos?“

IV – Vertinimas

A – Pirminės pastabos

27. *Cour constitutionnelle* prašo išaiškinti Direktyvos 2004/8 7 straipsnį, prireikus kartu su Direktyvos 2001/77 2 ir 4 straipsniais bei su Direktyvos 2009/28 22 straipsniu. Tačiau pastaroji direktyva įsigaliojo 2009 m. birželio 25 d., t. y. po to, kai *gouvernement wallon* priėmė nutarimą, kuriuo nusprendė, kad IBV neatitiko sąlygų, kurias būtina tenkinti siekiant pasinaudoti 2001 m. dekreto 38 straipsnio 3 dalyje numatytu paramos mechanizmu. Todėl į ją neturi būti atsižvelgiama nagrinėjant Teisingumo Teismui pateiktus klausimus.

28. Nagrinėdamas prejudicinius klausimus pirmiausia aptarsiu pirmojo klausimo a punktą, paskui, kadangi jie susiję, kartu išanalizuosiu pirmojo klausimo b punktą ir antrąjį klausimą.

B – Dėl prejudicinių klausimų

1. Dėl pirmojo klausimo a punkto

29. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmojo klausimo a punkte Teisingumo Teismo klausia, ar Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, atsižvelgiant į lygybės principą, turi būti aiškinamas taip, kad jis taikomas tik didelio naudingumo termofikacijos, kaip ji apibrėžta šios direktyvos III priede¹³, įrenginiams.

13 — Primenu, kad pagal šio priedo nuostatas didelio naudingumo termofikacija turi atitikti šiuos reikalavimus, t. y. kad termofikacijos įrenginių termofikacijos gamybos metu sutaupytas pirminės energijos kiekis turi sudaryti bent 10 %, palyginti su šilumos ir elektros energijos atskirosios gamybos atskaitinėmis vertėmis, ir kad pirminę energiją taupančių mažų ir mikrotermofikacijos įrenginių gamybą galima pripažinti didelio naudingumo termofikacija.

30. Lygiai taip pat, kaip tvirtina IBV ir Komisija, manau, kad Direktyvos 2004/8 7 straipsnis taikomas visiems termofikacijos įrenginiams, o ne tik didelio naudingumo termofikacijos, kaip ji apibrėžta šios direktyvos III priede, įrenginiams.

31. Sąjungos teisės aktų leidėjas minėtos direktyvos 3 straipsnyje atskirai apibrėžė „termofikaciją“ ir „didelio naudingumo termofikaciją“. Taigi jis galėjo pavartoti vieną ar kitą iš šių sąvokų siekdamas konkrečiai apibrėžtos naudos ar tikslų.

32. Direktyvos 2004/8 7 straipsnio, susijusio su paramos sistemomis, kurias įgyvendina valstybės narės, tekste nepatikslinkta, kad tokios sistemos turi būti numatytos tik didelio naudingumo termofikacijos įrenginiams.

33. Iš tiesų šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad *termofikacijai*¹⁴ (esamiems ir būsimiems įrenginiams) teikiama parama būtų pagrįsta naudingosios šilumos¹⁵ paklausa ir sutaupyto pirminės energijos kiekiu¹⁶. Sąjungos teisės aktų leidėjas vartoja sąvoką „termofikacija“, jis nedaro skirtumo tarp įrenginių, ar jie būtų mažos apimties, ar mikrotermofikacijos įrenginiai, ir nepateikia jokios nuorodos dėl sutaupyto pirminės energijos kiekio.

34. Be to, mano nuomone, Direktyvos 2004/8 7 straipsnio 2 dalyje nepateikta daugiau nuorodų šiuo klausimu.

35. Tačiau Belgijos vyriausybė mano, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2004/8 7 straipsnio 2 dalį, jos 24 konstatuojamąją dalį ir gaires, akivaizdu, kad paramos sistemos taikomos tik didelio naudingumo termofikacijos įrenginiams.

36. Iš tiesų remdamasi šiomis nuostatomis ji padarė išvadą, kad paramos priemonių suderinamumas su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatomis dėl valstybės pagalbos, taigi ir minėtos direktyvos 7 straipsnio taikymo sritis, yra susiję su įrenginių atitiktimi Direktyvos 2004/8 III priede nustatytiems didelio naudingumo termofikacijos reikalavimams. Jos teigimu, tai nėra skirtingas termofikacijos įrenginių ir didelio naudingumo termofikacijos įrenginių vertinimas, nes tai numatyta pagal valstybės pagalbą reglamentuojančius principus¹⁷.

37. Negaliu padaryti tokios pačios išvados kaip Belgijos vyriausybė.

38. Tiesa, kad Direktyvos 2004/8 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos konkurencijos taisyklės, kurių valstybės narės turi laikytis. Ši nuostata susijusi su Komisijos atliekamu vertinimu, kaip taikomi valstybių narių naudojami paramos mechanizmai. Atlikdama šį vertinimą Komisija turi patikrinti, be kita ko, ar šie mechanizmai atitinka konkurencijos taisykles. Iš tiesų toks vertinimas atliekamas „nepažeidžiant [SESV 107] ir [SESV 108] straipsnių“.

39. Tik jei paramos sistema yra valstybės pagalba, termofikacijos įrenginys turi atitikti reikalavimą dėl didelio naudingumo, kad būtų suderinama su vidaus rinka, kaip numatyta gairių 112 punkte ir 70 punkto 11 papunktyje.

40. Tačiau paramos sistema gali visiškai nebūti valstybės pagalba, kaip ji suprantama pagal SESV, ir tokiu atveju gali būti taikoma bet kuriam termofikacijos įrenginiui.

14 — Pasviruoju šriftu išskirta mano.

15 — Naudingoji šiluma yra *termofikacijos* proceso metu pagaminta šiluma, skirta tenkinti ekonomiškai pagrįstą šildymo ar šaldymo paklausą (Direktyvos 2004/8 3 straipsnio b punktas). Ekonomiškai pagrįsta paklausa yra paklausa, neviršijanti šildymo ir šaldymo poreikių, kurią kitu atveju rinkos sąlygomis patenkintų ne *termofikacija*, o kiti energijos gamybos procesai (Direktyvos 2004/8 3 straipsnio c punktas).

16 — Taip pat žr. Direktyvos 2004/8 25 konstatuojamąją dalį, kurioje nurodyta, kad valstybės paramos sistemos, skirtos skatinti *termofikaciją*, pagrindinį dėmesį turėtų skirti *termofikacijos* rėmimui, atsižvelgiant į ekonomiškai pagrindžiamą šildymo ir šaldymo paklausą.

17 — Belgijos vyriausybės pastabų 67 punktas.

41. Taigi negalima sutikti su Belgijos vyriausybės išvada, kad įrenginiai, kuriems taikoma paramos sistema, gali būti tik didelio naudingumo termofikacijos, kaip ji apibrėžta Direktyvos 2004/8 III priede, įrenginiai.

42. Be to, Direktyvos 2004/8 7 straipsnio 3 dalimi sustiprinama mano pozicija.

43. Minėta nuostata, aiškinama su šios direktyvos 6, 10 ir 11 straipsniais, susijusi su Komisijos ataskaita, kurioje įvertinama paramos sistemų sėkmė skatinant didelio naudingumo termofikacijos naudojimą.

44. Pagal minėtos direktyvos 6 ir 10 straipsnius valstybės narės atlieka nacionalinių galimybių taikyti didelio naudingumo termofikaciją analizę. Jos įvertina pažangą didinant didelio naudingumo termofikacijos dalį. Remdamasi šia analize, apie kurios rezultatus Komisijai pateikiama ataskaita, ši pagal tos pačios direktyvos 11 straipsnį „[nagrinėja] įvairių *termofikacijos*^[18] rėmimo mechanizmų taikymo ir koegzistavimo patirtį“.

45. Šiuos straipsnius aiškinant kartu taip pat nematyti, kad tik didelio naudingumo termofikacijos įrenginiams galima taikyti paramos sistemas. Direktyvos 2004/8 tikslas, įtvirtintas jos 1 straipsnyje, iš tikrųjų yra didinti energijos vartojimo efektyvumą ir gerinti tiekimo saugumą sukūriant pagrindą skatinti ir plėtoti didelio naudingumo termofikaciją, tačiau, kaip suprantu, didelis naudingumas yra tai, ko galiausiai siekiama šia direktyva, ir nematau priežasčių, kodėl „mažesnio naudingumo“ termofikacijos įrenginiai neturėtų būti įtraukti į paramos sistemą, nes jie taip pat prisideda siekiant energijos vartojimo efektyvumo ir tiekimo saugumo gerinimo tikslo.

46. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui atsakyti, kad Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, atsižvelgiant į lygybės principą, turi būti aiškinamas taip, kad jis taikomas visiems termofikacijos įrenginiams, o ne tik didelio naudingumo termofikacijos, kaip ji apibrėžta šios direktyvos III priede, įrenginiams.

2. Dėl pirmojo klausimo b punkto ir antrojo klausimo

47. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmojo klausimo b punkte ir užduodamas antrąjį klausimą iš tiesų siekia sužinoti, ar Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, atsižvelgiant į vienodo vertinimo principą, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama tokia paramos priemonė, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma termofikacijos įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos ir (arba) jos atliekų.

48. Kitaip tariant, jis siekia sužinoti, kokią diskreciją turi valstybės narės įgyvendindamos paramos termofikacijai sistemą.

49. Direktyva 2004/8 priimta remiantis EB 175 straipsnio, esančio su aplinka susijusioje antraštinėje dalyje, 1 dalimi siekiant įgyvendinti EB 174 straipsnyje numatytus tikslus, visų pirma tikslą išlaikyti aplinkos kokybę.

50. Sąjungos teisės aktuose aplinkos srityje nesiekama visiško suderinimo¹⁹.

18 — Pasviruoju šriftu išskirta mano.

19 — 2000 m. birželio 22 d. Sprendimas *Fornasar ir kt.* (C-318/98, Rink. p. I-4785, 46 punktas) ir 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimas *Deponiezweckverband Eiterköpfe* (C-6/03, Rink. p. I-2753, 27 punktas).

51. Pasidalijamosios kompetencijos srityse, kaip antai aplinkos apsaugos srityje²⁰, Sąjungos teisės aktų leidėjas turi nustatyti priemones, kurių, jo nuomone, reikia imtis siekiamiems tikslams pasiekti, laikydamasis ESS 5 straipsnyje nustatytų subsidiarumo ir proporcingumo principų²¹.

52. Direktyvos 2004/8 32 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad, laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principų, termofikacijos skatinimo pagrindus vidaus energetikos rinkoje sukuriančius bendruosius principus reikia nustatyti Sąjungos lygiu, o detalaus įgyvendinimo klausimus – palikti valstybėms narėms, taip sudarant kiekvienai valstybei narei galimybę pasirinkti režimą, kuris geriausiai atitinka konkrečią jos situaciją. Joje priduriama, kad šia direktyva neviršijama to, kas būtina minėtiems tikslams pasiekti.

53. Be to, iš minėtos direktyvos 7 straipsnio teksto matyti, kad šiame straipsnyje nenurodyta, kokios būtent rūšies paramos termofikacijai sistemą valstybės narės skatinamos priimti. Šioje nuostatoje paminėta tik tai, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad termofikacijai (esamiems ir būsimiems įrenginiams) teikiama parama būtų pagrįsta naudingosios šilumos paklausa ir sutaupytu pirminės energijos kiekiu ir kad mechanizmai neturi iškreipti konkurencijos, taip pat turi atitikti SESV 11 straipsnyje ir 191 straipsnio 1 dalyje nustatytus tikslus, susijusius su aplinkos apsauga.

54. Tik Direktyvos 2004/8 26 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kokios formos gali būti paramos sistema, ir pažymėta, kad nacionaliniu lygiu valstybės narės turi įgyvendinti skirtingus paramos termofikacijai mechanizmus, *įskaitant*²² pagalbą investicijoms, atleidimą nuo mokesčių ar jų sumažinimą, žaliuosius sertifikatus ir tiesioginio kainų rėmimo sistemas. Iš šio teksto matyti, kad įvairių paramos mechanizmų sąrašas nėra išsamus ir taip valstybėms narėms paliekama galimybė taikyti kitus paramos mechanizmus.

55. Todėl valstybės narės turi didelę diskreciją pasirinkti paramos termofikacijai sistemos formą.

56. Be to, nei Direktyvos 2004/8 7 straipsnyje, nei kitose šios direktyvos teksto vietose nenurodyta, kad kai valstybės narės teikia paramą termofikacijai, neleidžiama vienai kuro rūšiai taikyti palankesnes sąlygas nei kitai. Šiuo klausimu šios direktyvos 31 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad termofikacijos bendras naudingumas ir tvarumas priklauso nuo daugelio veiksnių, pavyzdžiui, kuro rūšių.

57. Naudotino kuro rūšis gali priklausyti nuo kiekvienos teritorijos ypatybių, nuo galimybės jį gauti toje teritorijoje. Sąjungos teisės aktų leidėjas taip pat atsižvelgė į šį veiksni, nes Direktyvos 2004/8 1 straipsnyje nurodė, kad šios direktyvos tikslas turi būti pasiektas *atsižvelgiant į konkrečias nacionalines aplinkybes, ypač susijusias su klimato ir ekonominėmis sąlygomis*²³.

58. Be to, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas savo nuomonėje²⁴ pabrėžė, kad reikia atsižvelgti į ypatybes ir laikytis subsidiarumo principo srityje, kurioje valstybių klimato ir ekonominės sąlygos yra esminės.

59. *Gouvernement wallon*, pasinaudojusi jai suteikta didele diskrecija, pasirinko, iš dalies perkeldama Direktyvą 2004/8, įgyvendinti žaliųjų sertifikatų sistemą ir galėjo teisėtai nustatyti palankesnes sąlygas suteikti papildomą paramą įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, nei įrenginiams, kuriuose naudojamas kitų rūšių kuras.

20 — SESV 4 straipsnio 2 dalis.

21 — Šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 29 d. Sprendimą *Komisija prieš Estiją* (C-505/09 P, 81 punktą).

22 — Pasviruoju šriftu išskirta mano.

23 — Pasviruoju šriftu išskirta mano.

24 — Nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje (OL C 95, 2003, p. 12).

60. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, mano nuomone, turi būti aiškinamas taip, kad juo iš esmės nedraudžiama tokia regioninė paramos sistema, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje.

61. Tačiau įgyvendindamos Direktyvą 2004/8 valstybės narės pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį turi laikytis vienodo vertinimo principo, įtvirtinto šios Chartijos 20 straipsnyje²⁵.

62. Šioje byloje IBV, atsižvelgdama į šį principą, ginčija tai, kad jai netaikoma dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata, ir teigia, kad jos padėtis nepalankesnė, palyginti su kitais termofikacijos įrenginiais, kuriuose naudojama biomasė, gauta ne iš medienos ir (arba) jos atliekų.

63. Taigi dabar reikia išnagrinėti, ar priimdamas 2001 m. dekreto 38 straipsnio 3 dalį Valonijos regionas laikėsi vienodo vertinimo principo.

64. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką vienodo vertinimo principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pateisinamas²⁶.

65. Taigi šioje byloje reikia nustatyti, ar įmonių, kaip antai IBV, priklausančių medienos sektoriui, padėtis yra panaši į kitų sektorių įmonių, kurioms taikoma dvigubo žaliojo sertifikato lengvata pagal 2001 m. dekreto 38 straipsnio 3 dalį, padėtį.

66. Šiuo klausimu nepritariu pozicijoms, kurias pateikė Lenkijos vyriausybė²⁷ ir Komisija²⁸, kad skirtingų biomasės rūšių padėtis nėra panaši ir kad biomasė, gauta iš medienos, turi ypatingų savybių, ypač dėl jos prieinamumo ir pelningumo.

67. Mano nuomone ir, kaip matysime toliau²⁹, šie prieinamumo ir pelningumo kriterijai yra veiksniai, į kuriuos iš tikrųjų turi būti atsižvelgta nagrinėjant panašių situacijų skirtingo vertinimo pateisinimą.

68. Nustatant, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamos situacijos yra panašios, manau, kad reikia palyginti medienos sektorių su kitais sektoriais, o tą palyginimą vertinti atsižvelgiant į nagrinėjamo teisės akto dalyką ir tikslą³⁰.

69. Žaliųjų sertifikatų sistemą Valonijos valdžios institucijos įvedė remdamosi Direktyvos 2004/8 nuostatomis. Ja siekiama skatinti elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių ir (arba) iš didelio naudingumo termofikacijos plėtrą. Priemonėmis, kurių ėmėsi valstybės narės remdamosi šia direktyva, prisidedama prie aplinkos apsaugos, ypač prie Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolo³¹, tikslų siekimo, kuri yra vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos tikslų.

70. Sąjungos klimato ir energetikos priemonių paketu valstybės narės įpareigtos iki 2020 m. įgyvendinti vadinamąjį „3x20“ tikslą, t. y. sutaupyti 20 % energijos, 20 % sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pasiekti, kad 20 % energijos būtų pagaminta iš atsinaujinančių energijos išteklių. Direktyva 2004/8 yra viena iš jį įgyvendinančių konkrečių priemonių.

25 — 2013 m. balandžio 11 d. Sprendimas *Soukupová* (C-401/11, 28 punktas).

26 — Ten pat, 29 punktas ir jame nurodyta teismo praktika.

27 — Lenkijos vyriausybės pastabų 37 punktas.

28 — Komisijos pastabų 50 punktas.

29 — Žr. šios išvados 81 punktą.

30 — Šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimą *Arcelor Atlantique et Lorraine ir kt.* (C-127/07, Rink. p. I-9895, 26 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

31 — Šis protokolas įsigaliojo 2005 m. vasario 16 d.

71. Taigi šia direktyva suteiktas Bendrijos prioritetas termofikacijai skatinti dėl to, kad ja prisidedama užtikrinant energijos tiekimo saugumą ir įvairovę, prie aplinkos apsaugos, ypač mažinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, ir prie tvarios plėtos.

72. Biomasė apibrėžta Direktyvos 2001/77³² 2 straipsnyje kaip biologiškai skaidi produktų, atliekų ir liekanų, gaunamų žemės ūkyje (įskaitant augalines ir gyvulines medžiagas), miškų ūkyje ir susijusiose pramonės šakose dalis, taip pat biologiškai skaidi pramoninių ir komunalinių atliekų dalis.

73. Ji padeda kovoti su šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu ir prisideda didinant energijos vartojimo efektyvumą, kuris laikomas ekonomiškiausiu ir greičiausiu būdu padidinti tiekimo saugumą. Kartu ji padeda siekti šiuo atžvilgiu priimtos Direktyvos 2004/8 tikslų.

74. Biomasė, gaunama žemės ir miškų ūkyje ar susijusiose pramonės šakose, yra atsinaujinantis energijos šaltinis ir sudaro atskirą elektros energijos gamybos sektorių. Biomasės išteklių yra labai įvairūs. Vis dėlto, ar biomasę sudarytų medienos drožlės, skiedros ir pjuvenos, buitinės atliekos, nuotekų dumblas, augalai, žemės ūkio produktų pramonės atliekos ar dumbliai, visais atvejais ji yra organinė medžiaga, kuri gali būti kuras energijai gaminti.

75. Todėl manau, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2004/8 dalyką ir ja siekiamą tikslą, situacija dėl įrenginių, kuriuose naudojama mediena ir (arba) jos atliekos, ir situacija dėl įrenginių, kuriuose naudojami kiti biomasės šaltiniai, yra panaši.

76. Dabar reikia išnagrinėti, ar pateisinama tai, kad *gouvernement wallon* skirtingai vertino šias dvi kategorijas.

77. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką skirtingas vertinimas yra pateisinamas, jeigu jis pagrįstas objektyviu ir protingu kriterijumi, t. y. jeigu jis susijęs su nagrinėjamu teisės aktu siekiamu teisėtu tikslu ir jei šis skirtumas yra proporcingas tokiu vertinimu siekiamam tikslui³³.

78. Be kita ko, reikia išnagrinėti, ar pagrindinėje byloje įrenginių, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos ir (arba) jos atliekų, neįtraukimas yra tinkamas vieno ar kelių *gouvernement wallon* nurodytų teisėtų tikslų įgyvendinimui užtikrinti ir neviršija to, kas būtina tokiam tikslui pasiekti. Be to, nacionalinės teisės aktais galima užtikrinti nustatyto tikslo įgyvendinimą tik tuo atveju, jeigu jais iš tikrųjų jo siekiama nuosekliai ir sistemingai.

79. Išskirsiu skirtingo vertinimo pateisinimą pagal tai, ar įrenginyje naudojama biomasė, gauta iš medienos, ar biomasė, gauta iš medienos atliekų, nes, mano nuomone, problemos nėra tokios pačios, atsižvelgiant į susijusius aplinkosaugos reikalavimus.

80. Šioje byloje *gouvernement wallon* pateikė kelis argumentus; jais grindžiamas įrenginių, kuriuose naudojama mediena ir (arba) medienos atliekos, neįtraukimo į dvigubų žaliųjų sertifikatų mechanizmą, numatytą 2001 m. dekreto 38 straipsnio 3 dalyje, pateisinimas. IBV ginčijo visus šiuos argumentus.

81. Ši vyriausybė, be kita ko, nurodo būtinybę išsaugoti medienos išteklius ir palikti juos medienos pramonės sektoriui, kuriame jie naudojami kaip žaliava³⁴. Grįsdama šį argumentą ji remiasi tyrimais, pagal kuriuos medienos perdirbimo pramonė yra labai deficitinė Valonijos regione, tad būtinas importas. *Gouvernement wallon* tvirtina, kad numačius dvigubą žaliąjį sertifikatą energijos išgavimo iš medienos srityje gali smarkiai padidėti pirminės žaliavos kainos.

32 — Direktyvos 2004/8 3 straipsnyje numatyta, kad taip pat taikomos direktyvose 2003/54 ir 2001/77 pateiktos apibrėžtys.

33 — Šiuo klausimu žr. minėtą Sprendimą *Arcelor Atlantique et Lorraine ir kt.* (47 punktą ir jame nurodyta teismo praktiką).

34 — 2001 m. dekreto parengiamuosiuose dokumentuose tai, kad dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata taikoma tik biomasei, gautai ne iš medienos, pateisinama siekiu išvengti tokios priemonės neigiamo poveikio medienos pramonės sektoriui, kuris jau patiria medienos-energijos sektoriaus konkurenciją (prašymo priimti prejudicinį sprendimą 10 punktą).

82. Man atrodo, kad *gouvernement wallon* pateiktas argumentas yra pagrįstas, nes susijęs su miškų ir pirminės medienos žaliavos išsaugojimu. Taigi jį galima pateisinti bendruoju interesu užtikrinti aukštą aplinkos apsaugos lygį³⁵, kuris pagal SESV 191 straipsnį ir Chartijos 37³⁶ straipsnį yra Sąjungos tikslas³⁷.

83. Remdamasis turima informacija nacionalinis teismas turi patikrinti, ar nagrinėjama priemonė yra tinkama medienos išteklių išsaugojimo ir medienos pramonės sektoriaus apsaugos tikslui pasiekti.

84. Padarius prielaidą, kad nagrinėjama priemone pasiekiamas šis tikslas, reikia išnagrinėti jos proporcingumą.

85. Man atrodo, kad ji yra proporcinga, nes įrenginiai, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos, nėra visiškai neįtraukti į paramos sistemą dėl to, kad jiems vis tiek taikoma „paprastųjų“ žaliųjų sertifikatų lengvata pagal 2001 m. dekreto 38 straipsnio 2 dalį.

86. Taigi atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, atsižvelgiant į vienodo vertinimo principą, turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama tokia regioninė paramos priemonė, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos, su sąlyga, kad nacionalinis teismas, remdamasis turima informacija, patikrins, ar ši priemonė yra tinkama medienos išteklių išsaugojimo ir medienos pramonės sektoriaus apsaugos tikslui pasiekti.

87. Dabar reikia išnagrinėti, ar minėta priemonė pateisinama, kalbant apie įrenginius, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų, kokią naudoja IBV.

88. Jei nagrinėjama priemonė įrenginių, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos, atveju pateisinama būtinybe apsaugoti medienos pramonės sektorių, man neatrodo, kad šis pateisinimas yra pagrįstas atsižvelgiant į aplinkos apsaugos tikslus, kai kalbama apie įrenginius, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų.

89. Kaip ir IBV³⁸ manau, kad medienos atliekos negali būti naudojamos medienos pramonės sektoriuje.

90. Direktyvos 2008/98/EB³⁹ 3 straipsnio 1 punkte atliekos apibrėžtos kaip „medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti“. Medienos atliekos yra medienos, kuri jau buvo panaudota, liekanos. Tai yra tai, kas lieka iš žaliavos, ir ko negalima panaudoti kitiems tikslams.

91. Kaip teisingai pažymi Lenkijos vyriausybė, medienos atliekų naudojimas neturi tiesioginės įtakos nei miškų apsaugai, nei medienos pramonės konkurencingumui⁴⁰.

92. Nors ne vienus metus aplinkos politikoje didžiausias dėmesys buvo skiriamas atliekų tvarkymui, šalinimui, perdirbimui ir prevencijai, jų panaudojimas tapo pagrindiniu Europos ir nacionalinių valdžios institucijų tikslu. Šiuo atžvilgiu atrodo, kad technologijų, kaip antai termofikacijos naudojant biomasę, gautą iš medienos atliekų, plėtra tenkinami aplinkos poreikiai.

35 — Žr. 2010 m. kovo 9 d. Sprendimą *ERG ir kt.* (C-379/08 ir C-380/08, Rink. p. I-2007, 81 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

36 — Chartijos 37 straipsnyje nurodyta, kad „aukštas aplinkosaugos lygis ir aplinkos kokybės gerinimas turi būti integruotas į Sąjungos politiką ir užtikrintas pagal tvaraus vystymosi principus“.

37 — Taip pat žr. SESV 11 straipsnį.

38 — IBV pastabų 54 punktas.

39 — 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, p. 3).

40 — Lenkijos vyriausybės pastabų 40 punktas.

93. 2005 m. gruodžio 7 d. komunikate dėl biomasės naudojimo veiksmų plano⁴¹ Komisija skatina valstybes nares naudoti visus ekonomiškus elektros energijos gamybos iš biomasės būdus. Ji pažymi, kad, atsižvelgiant į jų išsipareigojimą įgyvendinti elektros gamybos iš atsinaujinančios energijos šaltinių tikslus, daugeliu atveju atrodo, kad šioms valstybėms neįmanoma juos pasiekti, jei nebus naudojama daugiau biomasės⁴². Kalbėdama konkrečiai apie termofikacijos įrenginius Komisija skatina minėtas valstybes naudoti visus ekonomiškus elektros gamybos iš biomasės būdus⁴³. Be to, ji mano, kad atliekos yra nepakankamai naudojami energijos išteklių. Atsižvelgdama į tai, Komisija skatina investicijas į efektyvius energijos vartojimo metodus, kuriais būtų galima naudoti atliekas kurui⁴⁴.

94. Todėl tai, kad nesudaromos palankios sąlygos medienos atliekų energetiniam panaudojimui, neatrodo suderinama su Sąjungos siekiamais aplinkos politikos tikslais ir net, panašu, prieštarauja šiems tikslams.

95. *Gouvernement wallon* nurodo, kad nagrinėjama priemonė visiškai suderinama su atliekų tvarkymo būdų hierarchija, pateikta Direktyvos 2008/98 4 straipsnyje, kuriame numatyta, kad perdirbimui turi būti teikiama pirmenybė, palyginti su naudojimu energijai gauti. Man atrodo, kad šis argumentas yra ginčytinas, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir dėl to, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad „taikydamos 1 dalyje nurodytą atliekų hierarchiją valstybės narės imasi priemonių paskatinti naudoti tas galimybes, kurių rezultatas visais požiūriais palankiausias aplinkai. Todėl gali būti reikalingi konkretūs, hierarchijoje neišsitenkantys atliekų srautai, kai tai pagrindžiama gyvavimo ciklo samprata, aprėpianti bendrą tokių atliekų susidarymo ir tvarkymo poveikį“. Direktyvos 2008/98 8 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad net „reikėtų skatinti atliekų naudojimą“.

96. Tai juo labiau pateisinama, kai medienos atliekos panaudojamos vietoje, kaip yra šioje byloje, nes IBV naudoja medienos liekanas, kurios susidaro dėl jos pagrindinės plovimo veiklos, tiesiogiai šios veiklos vykdymo vietoje. Taip išvengiama vežimo, tad ir neigiamo taršos poveikio. Taigi naudojant medienos atliekas padedama siekti SESV 11 straipsnyje ir 191 straipsnio 1 dalyje nustatytų tikslų ir laikytis Chartijos 37 straipsnio.

97. Be to, kaip pažymi Lenkijos vyriausybė, 2006 m. birželio 15 d. Komisijos komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui dėl miškams skirto ES veiksmų plano⁴⁵ Komisija rekomenduoja naudoti medieną, kuri nėra visiškai tinkama naudoti; ji sudarys sąlygas išnagrinėti ir skleisti patirtį, sukauptą energijos gamybai naudojant menkavertę medieną, mažus medienos gabaliukus ir jos liekanas⁴⁶.

98. Taip pat pritariu Lenkijos vyriausybės išsakytai nuomonei, kad reikia dėti pastangas siekiant išnaudoti šalutinius medienos ruošos produktus⁴⁷ ir šį neišnaudotą potencialą panaudoti energijai gaminti⁴⁸.

99. Medienos atliekos yra „miegantis“ potencialas, kurį reikia panaudoti veiksmingiausiai ir labiausiai atsižvelgiant į aplinkos politiką. Dėl jų galima suderinti dvi šios politikos kryptis, t. y. pirma, nuolatinį atliekų tvarkymo gerinimą ir, antra, atsinaujinančios energijos gamybą.

41 — COM(2005) 628 galutinis.

42 — Ten pat, p. 6.

43 — Ten pat, p. 6.

44 — Ten pat, p. 12.

45 — COM(2006) 302 galutinis.

46 — Ten pat, p. 5.

47 — Kaip antai medienos drožlės, gaunamos pjaustant medieną mažais gabaliukais, kurių negalima panaudoti medienos pramonėje.

48 — Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Medienos – besiplečiančios Europos energijos šaltinio (OL C 110, 2006, p. 60).

100. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad *gouvernement wallon* objektyviai nepateisino, kodėl į 2001 m. dekreto 38 straipsnio 3 dalyje numatytą dvigubų žaliųjų sertifikatų paramos mechanizmą neįtraukė įrenginių, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų.

101. Taigi Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, atsižvelgiant į vienodo vertinimo principą, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama tokia regioninė paramos priemonė, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų.

102. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, manau, kad Direktyvos 2004/8 7 straipsnis, atsižvelgiant į vienodo vertinimo principą, turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama tokia regioninė paramos priemonė, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos, su sąlyga, kad nacionalinis teismas, remdamasis turima informacija, patikrins, ar ši priemonė yra tinkama medienos išteklių išsaugojimo ir medienos pramonės sektoriaus apsaugos tikslui pasiekti. Tačiau juo draudžiama tokia priemonė, kai kalbama apie įrenginius, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų.

V – Išvada

103. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui *Cour constitutionnelle* atsakyti taip:

2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje, ir iš dalies keičiančios Direktyvą 92/42/EEB 7 straipsnis, atsižvelgiant į vienodo vertinimo principą, turi būti aiškinamas taip, kad:

- jis taikomas visiems termofikacijos įrenginiams, o ne tik didelio naudingumo termofikacijos įrenginiams, kaip jie apibrėžti Direktyvos 2004/8 III priede,
- juo nedraudžiama tokia regioninė paramos priemonė, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, pagal kurią dvigubų žaliųjų sertifikatų lengvata netaikoma įrenginiams, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos, su sąlyga, kad nacionalinis teismas, remdamasis turima informacija, patikrins, ar ši priemonė yra tinkama medienos išteklių išsaugojimo ir medienos pramonės sektoriaus apsaugos tikslui pasiekti. Tačiau juo draudžiama tokia priemonė dėl įrenginių, kuriuose naudojama biomasė, gauta iš medienos atliekų.